

AP-fondernas gemensamma riktlinjer för vilka tillgångar som fondmedel inte bör placeras i

1 Bakgrund

Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fondens verksamhet regleras i Lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fondslagen). I Lagen om AP-fonder anges också vilka bestämmelser i Lagen (2004:46) om värdepappersfonder som ska tillämpas för de fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden. Sjätte AP-fondens verksamhet regleras i Lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden.

För alla AP-fonder gäller att AP-fonderna ska förvalta fondmedlen på ett föredömligt sätt genom ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande. Vid förvaltningen ska särskild vikt fästas vid hur en hållbar utveckling kan främjas utan att det görs avkall på det övergripande målet om avkastning och risk (Lagen om allmänna pensionsfonder, 4 Kap. 1§, 1a§ och 1b§, samt Lagen om Sjätte AP-fonden, 3 Kap. 1§). Sjätte AP-fonden omfattas formellt enbart av kravet på samverkan avseende gemensamma riktlinjer för redovisning av hur målet har uppnåtts¹.

2 Konventionsgrund

I den av AP-fonderna framtagna gemensamma värdegrunden konstateras att legalitetsprincipen medför att AP-fonderna ska beakta de internationella konventioner som Sverige har undertecknat och de internationella överenskommelser som Sverige ställt sig bakom. Dessa utgör därför grunden för bedömningen av vilka tillgångar som fondmedlen inte ska placeras i. Internationella konventioner är i de flesta fall skrivna för att reglera hur stater ska agera och är inte avsedda att direkt reglera bolags verksamhet. Detta medför ett tolkningsutrymme rörande bolags kränkningar av konventioner. En AP-fond måste därmed göra tolkningar om ett bolag har medverkat till kränkning av en enskild konvention. En AP-fonds beslut om att inte tillåta investeringar i vissa tillgångar med hänvisning till konventionsgrund benämns som exkludering och innebär att en AP-fond väljer att inte tillåta en investering av andra skäl än finansiella.

Genom att AP-fondernas exkluderingar knyts till internationella konventioner och genom att AP-fonderna samarbetar med andra intressenter och ägare i samma syfte blir AP-fonderna en del av en internationell samverkan som bidrar till att den internationella finansmarknaden aktivt arbetar emot kränkningar av konventioner. Därigenom ges konventionerna en ökad betydelse.

AP-fonderna utgår från att alla internationella konventioner som Sverige har skrivit under ska betraktas som lika viktiga och därmed ska följas. Utgångspunkten har exempelvis stöd i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, som poängterar att de mänskliga rättigheterna är

¹ Detta dokument gäller därför för AP1, AP2, AP3, AP4 och AP7. AP6 har separata riktlinjer för vilka tillgångar som fondmedel inte bör placeras i.

universella och odelbara, hänger ihop och inte ska rangordnas inbördes. Det tillämpas därför analogt på samtliga internationella konventioner.

AP-fonderna anser att bolagen har ansvar att inte medverka till att internationella konventioner överträds, oaktat om konventionerna är riktade till stater, enskilda eller till bolag respektive organisationer. Ansvaret gäller oavsett om de länder där bolagen verkar har undertecknat konventionerna eller har svagare lagstiftning.

3 Hantering av bolag som medverkat till kränkning av konventioner

AP-fonderna kan exkludera bolag som medverkar till att en internationell konvention som Sverige har undertecknat kränks. Varje fond fattar på egen hand beslut om vilka bolag som ska exkluderas ur placeringarna.

AP-fonderna kan istället för exkludering välja att påverka bolag i en önskvärd riktning genom aktivt ägande. Alla AP-fonder har upprättat egna processer för att bedriva påtryckning mot bolag.

AP1, AP2, AP3 och AP4 samverkar genom AP-fondernas Etikråd som för fondernas räkning gör vissa påverkansdialoger med företag samt ger rekommendationer om exkluderingar. AP7 är inte medlem i, men samverkar med Etikrådet.

AP-fonderna gör regelbundet uppföljningar, genom Etikrådet eller på egen hand, av samtliga bolag som exkluderats.